

Projekt

Prezydenta Miasta Zabrze

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ZABRZE**

z dnia 2026 r.

w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Obywatelski”

Na podstawie art. 5a ust. 2 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436), na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Obywatelski”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr VIII/93/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Partycypacyjny”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Załącznik do uchwały nr

Rady Miasta Zabrze

z dnia.....2026 r.

Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzeński Budżet Obywatelski”

DZIAŁ I.

Konsultacje z mieszkańcami Zabrze

Rozdział 1.

Zasady ogólne

§ 1. Ilekroć w niniejszej uchwale mowa o:

- 1) mieszkańcu — należy przez to rozumieć mieszkańca miasta Zabrze;
- 2) mieście — należy przez to rozumieć miasto Zabrze;
- 3) prezydencie — należy przez to rozumieć Prezydenta Miasta Zabrze;
- 4) radzie — należy przez to rozumieć Radę Miasta Zabrze;
- 5) radzie dzielnicy — należy przez to rozumieć Radę jednostki pomocniczej utworzonej na podstawie art. 5 Ustawy;
- 6) projektodawcy — należy przez to rozumieć Mieszkańca składającego projekt do budżetu obywatelskiego;
- 7) uchwale — należy przez to rozumieć niniejszą uchwałę;
- 8) ustawie — należy przez to rozumieć Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153, 1436).

§ 2. Przeprowadzać konsultacje z mieszkańcami Miasta Zabrze w formie budżetu obywatelskiego, o którym mowa w art. 5a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zwanego dalej „Zabrzeńskim Budżetem Obywatelskim” albo „ZBO”.

§ 3. Uprawnionym do udziału w budżecie obywatelskim (czyli do składania projektów, popierania projektów oraz głosowania) jest każdy mieszkaniec.

§ 4. Konsultacje są ważne bez względu na liczbę mieszkańców w nich uczestniczących.

Rozdział 2.

Podział „Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego” na pule

§ 5. 1. „ZBO” podzielić na:

- 1) pulę obejmującą całość miasta (dla projektów ogólnomiejskich);
- 2) pule obejmujące poszczególne jednostki pomocnicze (dla projektów dzielnicowych).

2. Jeżeli kwota środków pieniężnych przeznaczana na budżet obywatelski przekracza kwotę minimalną obliczoną wg Ustawy o samorządzie gminnym o więcej niż 15% wydzielana jest dodatkowa pula projektów dotyczących placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez miasto Zabrze (pula oświatowa), która wynosi 15% kwoty środków pieniężnych przeznaczanych na budżet obywatelski (w zaokrągleniu do pełnych dziesiątek tysięcy złotych).

3. Z zastrzeżeniem ust. 2 kwota środków pieniężnych przeznaczana na budżet obywatelski dzielona jest według następujących zasad:

- 1) na realizację projektów ogólnomiejskich, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przeznacza się 20% całkowitej kwoty środków budżetu obywatelskiego (a w przypadku wydzielenia puli, o której mowa w ust. 2 – pomniejszonej o wartość tej puli) w zaokrągleniu do pełnych dziesiątek tysięcy zł;

2) z zastrzeżeniem ust. 4 pkt. 8 pozostałą część środków przeznacza się na realizację projektów dzielnicowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Podział środków w ramach pul, o których mowa w ust. 1 pkt 2, pomiędzy jednostki pomocnicze miasta odbywa się w następujący sposób:

- 1) szereguje się jednostki pomocnicze od najliczniejszej pod względem liczby mieszkańców do najmniej licznej pod tym względem;
- 2) jednostka pomocnicza najliczniejsza to dzielnica „największa”;
- 3) kolejne 33% najliczniejszych jednostek pomocniczych to dzielnice „duże” (liczbę dzielnic zaokrągla się w górę do najbliższej liczby całkowitej);
- 4) jednostka pomocnicza najmniej liczna to dzielnica „najmniejsza”;
- 5) kolejne 33% najmniej licznych jednostek pomocniczych to dzielnice „małe” (liczbę dzielnic zaokrągla się w górę do najbliższej liczby całkowitej);
- 6) pozostałe jednostki pomocnicze to dzielnice „średnie”;
- 7) środki na realizację projektów dzielnicowych dzieli się w ten sposób, że:
 - a) dla dzielnicy „najmniejszej” przeznacza się 75%,
 - b) dla każdej z dzielnic „średnich” przeznacza się 150%,
 - c) dla każdej z dzielnic „dużych” przeznacza się 200%,
 - d) dla dzielnicy „największej” przeznacza się 300%środków przeznaczonych dla dzielnicy „małej”;
- 8) wartości każdej z dzielnic określonych w ust. 4 obliczone na podstawie pkt. 7 zaokrągla się do pełnych dziesiątek tysięcy złotych, a ewentualne różnice odpowiednio zwiększają lub zmniejszają wartość puli ogólnomiejskiej.

Rozdział 3. **Tryb konsultacji**

§ 6. 1. „ZBO” jest wieloetapowy i obejmuje:

- 1) spotkania informacyjne dotyczące nowej edycji i zasad składania projektów w liczbie nie mniejszej niż liczba okręgów wyborczych;
- 2) składanie projektów przez mieszkańców;
- 3) spotkania sieciujące w każdej dzielnicy;
- 4) ocenę projektów wraz z publikacją wyników wstępnej oceny;
- 5) wnoszeniem odwołań od niedopuszczenia projektu do głosowania;
- 6) rozpatrywanie odwołań od niedopuszczenia projektu do głosowania;
- 7) opublikowanie listy projektów do głosowania;
- 8) głosowanie mieszkańców nad dopuszczonymi do głosowania projektami;
- 9) opracowanie i ogłoszenie wyników konsultacji.

2. Podczas spotkań sieciujących Projektodawcy mogą połączyć projekty, to znaczy jeden z dwóch lub większej liczby projektów może zostać zmieniony (Projekt połączony) natomiast pozostałe są wycofywane przez Projektodawców. Jeśli projekt połączony jest zmieniany w sposób istotny, wówczas Projektodawca tego projektu jest zobowiązany do dostarczenia nowej listy podpisów osób popierających projekt w terminie 7 dni kalendarzowych.

3. Harmonogram „ZBO” ogłaszany jest co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem danej edycji „ZBO” z uwzględnieniem następujących minimalnych okresów:

- 1) okres składania projektów przez mieszkańców nie może być krótszy niż 30 dni kalendarzowych;

- 2) okres składania odwołań od niedopuszczenia projektu do głosowania nie może być krótszy niż 7 dni kalendarzowych;
- 3) okres rozpatrywania odwołań od niedopuszczenia projektu do głosowania nie może być dłuższy niż 14 dni kalendarzowych;
- 4) okres głosowania nie może być krótszy niż 15 dni kalendarzowych.

§ 7. Informacje o konsultacjach zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej miastozabrze.pl w zakładce dotyczącej danej edycji budżetu obywatelskiego „Zabrzeński Budżet Obywatelski” oraz w dziale „Aktualności”.

DZIAŁ II.

Wymagania, jakie powinien spełniać projekt „Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego”

Rozdział 4.

Wymogi formalne, jakim powinny odpowiadać zgłaszane projekty

§ 8. 1. Projekt składany do puli obejmującej całość miasta (dla projektów ogólnomiejskich) musi oddziaływać na obszar większy niż jedna jednostka pomocnicza (dzielnica) lub być skierowany do ogółu mieszkańców miasta Zabrze (a nie określonej jednostki pomocniczej — dzielnicy).

2. Projekt składany do puli obejmującej daną jednostkę pomocniczą (dzielnicę) musi być przypisany do konkretnej jednostki pomocniczej (dzielnicy).

3. Projekt składany do puli oświatowej musi być zlokalizowany na terenie placówki oświatowej lub placówki opiekuńczo-wychowawczej prowadzonej przez miasto Zabrze.

4. Maksymalna wartość projektu składanego do puli obejmującej całość miasta (dla projektów ogólnomiejskich) nie może przekraczać 50% wartości tej puli.

5. Maksymalna wartość projektu składanego do puli obejmującej daną jednostkę pomocniczą (dzielnicę) nie może przekraczać 100% wartości tej puli.

6. Maksymalna wartość projektu składanego do puli oświatowej (jeśli jest utworzona) nie może przekraczać 50% wartości tej puli.

7. Minimalna wartość projektu nie może być niższa niż 10 tys. zł.

8. Każdy z projektów wskazanych w ust. 1 i 2 winien być powszechnie i bezpłatnie dostępny.

9. Projekty lokowane na terenie placówki oświatowej lub placówki opiekuńczo-wychowawczej prowadzonej przez miasto Zabrze traktowane są jako ogólnodostępne ponieważ są dostępne dla społeczności tej jednostki.

§ 9. Projektodawca składa projekt spełniający wymogi co do formy, terminu i miejsca składania.

§ 10. 1. Projekt można złożyć w jeden z następujących sposobów:

- 1) przesłanie wypełnionego i podpisanego papierowego dokumentu projektu wraz z załącznikami przy pomocy operatora pocztowego, wówczas kopertę należy zaadresować:

Urząd Miejski w Zabrzu

ul. Powstańców Śląskich 5-7

41-800 Zabrze;

- 2) złożenie wypełnionego i podpisanego papierowego formularza projektu wraz z załącznikami w Urzędzie; Prezydent Miasta wyznaczy konkretne miejsca składania i poda je do publicznej wiadomości;
- 3) za pomocą publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (eDoręczenia). W przypadku, gdy częścią wniosku są dokumenty papierowe (np. lista poparcia, o której mowa w Rozdziale 5), powinny być one złożone w formie oryginału. Dokumenty te należy dostarczyć odrębnie, w postaci papierowej, w sposób zapewniający ich doręczenie w wymaganej formie.

2. Zachowanie terminu złożenia projektu oceniane jest biorąc pod uwagę datę wpływu do urzędu.

§ 11. 1. Projekt składany do budżetu obywatelskiego powinien określać:

- 1) dane Projektodawcy tj. imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu (dana nieobowiązkowa), adres poczty elektronicznej (dana nieobowiązkowa);
- 2) określenie projektu:
 - a) tytuł projektu opisujący przedmiot projektu i jego lokalizację (maksymalnie 250 znaków),
 - b) streszczenie projektu (maksymalnie 350 znaków);
- 3) lokalizację projektu obejmującą co najmniej adres i jako dane zalecane ale nieobowiązkowe numer działki i uszczegółowienie lokalizacji (określenie, w której części działki ewidencyjnej ma być lokowany projekt), lokalizację alternatywną (obejmującą co najmniej adres i jako dane zalecane numer działki oraz uszczegółowienie lokalizacji (określenie, w której części działki ewidencyjnej ma być lokowany projekt), która brana jest pod uwagę w przypadku oceny, że projekt nie może zostać zrealizowany w podstawowej lokalizacji; jeśli nie zostanie podana lokalizacja alternatywna, a projekt nie może być zrealizowany w podstawowej, wówczas projekt nie jest dopuszczany do głosowania;
- 4) pula, do której składany jest projekt;
- 5) uzasadnienie projektu;
- 6) kategoria projektu (Projektodawca może wskazać maksymalnie trzy elementy):
 - a) edukacja,
 - b) kultura,
 - c) sport,
 - d) ochrona środowiska,
 - e) zdrowie,
 - f) pomoc społeczna,
 - g) zieleń miejska,
 - h) przestrzeń publiczna,
 - i) drogi / komunikacja,
 - j) telekomunikacja,
 - k) inna kategoria (z krótkim opisem Projektodawcy);
- 7) grupy odbiorców (beneficjentów) projektu:
 - a) dzieci,
 - b) młodzież,
 - c) dorośli,
 - d) osoby starsze,
 - e) osoby z niepełnosprawnościami,
 - f) przyroda,
 - g) inne grupy beneficjentów (z krótkim opisem Projektodawcy);
- 8) szacunek liczby beneficjentów;
- 9) opis zasad publicznej i bezpłatnej dostępności efektów realizacji projektu, w tym — w przypadku projektu dostępnego dla ograniczonej liczby użytkowników opis zasad naboru użytkowników (dot. projektów typu warsztaty, impreza o ograniczonej liczbie osób itp.) oraz określenie przewidywanego dysponenta efektów realizacji projektu;
- 10) cele realizacji projektu;

- 11) określenie czy projekt spełnia wymogi uniwersalnego projektowania, a jeśli nie spełnia — również uzasadnienie;
- 12) szacunkowy kosztorys projektu obejmujący wskazanie poszczególnych elementów projektów oraz ich wartość i wskazanie podstawy szacunku poszczególnych elementów kosztu;
- 13) szacunkowy koszt utrzymania efektów realizacji projektu w ciągu trzech lat po roku zakończenia realizacji projektu.

2. Prezydent opracuje i ogłosi tzw. „cennik miejski” mający na celu ułatwienie Projektodawcom przygotowania szacunkowego kosztorysu projektu oraz ułatwienie oszacowania kosztu utrzymania efektów realizacji projektu, zawierający wycenę standardowych elementów projektu, elementów kosztorysu wraz z kosztami utrzymania na podstawie zawieranych przez Miasto umów lub otrzymanych ofert. Projektodawca w przypadku proponowania elementów spoza „cennika miejskiego” powinien dokonać ich wyceny na podstawie innych źródeł (na przykład cenników producentów, ofert cenowych itp.). Wyceny dokonywane na podstawie „cennika miejskiego” mają pierwszeństwo nad wycenami na podstawie innych źródeł.

3. Opis projektu (w tytule projektu, streszczeniu projektu oraz szacunkowym kosztorysie) powinien jednoznacznie określać przedmiot zadania (na przykład boisko do piłki nożnej, boisko uniwersalne, siłownia zewnętrzna itp.).

4. Jeśli przedmiotem projektu jest element infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wymagany elementami tego projektu jest dokumentacja techniczna i wykonanie monitoringu wizyjnego — w zależności od lokalnych możliwości podłączenia do odpowiednich sieci.

§ 12. 1. Do wniosku należy dołączyć załączniki obowiązkowe oraz można dołączyć załączniki fakultatywne.

2. Załącznikami obowiązkowymi są:

- 1) lista podpisów mieszkańców popierających projekt wg wymogów określonych w Rozdziale 5;
- 2) zgoda kierownika miejskiej jednostki organizacyjnej w sytuacji i w sposób opisany w § 13.

3. Inne załączniki niż wymienione w ust. 2 są załącznikami fakultatywnymi, na przykład zgoda na nieodpłatne wykorzystanie utworu, o której mowa w § 14, szkice, zdjęcia, kosztorysy itp., które pozwolą na lepsze zrozumienie istoty projektu przy jego ocenie oraz głosowaniu przez mieszkańców.

§ 13. 1. Jeśli projekt jest lokowany na terenie miejskiej jednostki organizacyjnej, Projektodawca powinien uzyskać zgodę kierownika jednostki na realizację projektu na tym terenie o treści „wyrażam zgodę na realizację w ramach budżetu obywatelskiego zadania publicznego zatytułowanego „*Tytuł projektu*” zgłoszonego przez *Imię i nazwisko Projektodawcy*, a w przypadku, gdy w wyniku realizacji powstaną / zostaną zmodernizowane / zostaną wyremontowane nieruchomości i / lub zostaną zakupione / wytworzone / zmodernizowane / wyremontowane rzeczy ruchome, wyrażam zgodę również na administrowanie tymi nieruchomościami i / lub ruchomościami”. Zgoda powinna określać nazwę i siedzibę jednostki oraz być podpisana przez kierownika jednostki oraz zostać złożona razem z formularzem projektu.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1 nie jest potrzebna, jeśli projekt lokowany jest na terenie w zarządzie zarządcy drogami publicznymi, a projekt dotyczy działań związanych z ruchem drogowym i jego organizacją.

§ 14. 1. Jeśli częścią projektu (np. załącznikiem w postaci zdjęcia lub szkicu) jest utwór w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, to warunkiem jego publikacji w materiałach dotyczących budżetu obywatelskiego (miejska strona internetowa miastozabrze.pl, Biuletyn Informacji Publicznej, aplikacja do głosowania elektronicznego eBOK oraz w mediach społecznościowych) jest dołączenie zgody autora o treści: „Jako autor utworu w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych „*tytuł / nazwa / opis utworu*” wyrażam zgodę na wykorzystanie ww. utworu dla celów budżetu obywatelskiego, w tym na nieodpłatne opublikowanie na miejskiej stronie internetowej miastozabrze.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej, aplikacji do głosowania elektronicznego eBOK oraz w mediach społecznościowych, w ramach projektu zgłoszonego do *numer edycji* edycji budżetu obywatelskiego pt.: „*Tytuł projektu*” zgłoszonego przez *imię i nazwisko Projektodawcy*”.

2. W przypadku niedołączenia zgody, o której mowa w poprzednim ustępie załącznik nie będzie publikowany ale zostanie wzięty pod uwagę przy ocenie projektu.

Rozdział 5.

Wymagana liczba podpisów mieszkańców popierających projekt

§ 15. 1. Wymaganą liczbę podpisów na liście poparcia projektu składanego do puli obejmującej całe miasto (dla projektów ogólnomiejskich) określa się na 30.

2. Wymaganą liczbę podpisów na liście poparcia projektu składanego do puli dzielnicowej określa się na 0,09% liczby mieszkańców danej jednostki pomocniczej jednak nie więcej niż 25.

3. Prezydent Miasta obliczy i ogłosi konkretne wymagane liczby podpisów biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców danej jednostki pomocniczej oraz zapisy poprzedniego ustępu w sposób opisany w § 7.

4. Wymaganą liczbę podpisów na liście poparcia projektu składanego do puli oświatowej (jeśli jest wydzielana) określa się na 30.

5. Mieszkaniec może poprzeć więcej niż jeden projekt.

Rozdział 6.

Zasady oceny zgłoszonych projektów co do ich zgodności z prawem, wykonalności technicznej, spełniania przez nie wymogów formalnych oraz tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania

§ 16. 1. W przypadku projektu złożonego do puli dzielnicowej Prezydent występuje do odpowiedniej Rady dzielnicy o opinię na temat projektu.

2. Odpowiednia Rada dzielnicy wydaje opinię w formie uchwały w terminie 40 dni od otrzymania wniosku.

3. Opinia odpowiedniej Rady dzielnicy nie jest wiążąca dla Prezydenta ale jest brana pod uwagę przy ocenie projektu.

4. W przypadku braku opinii w terminie określonym w ust. 2 przyjmuje się, że opinia odpowiedniej Rady dzielnicy jest pozytywna.

§ 17. 1. Ocenę zgłoszonych projektów przeprowadza Prezydent.

2. Ocena zgłoszonych projektów obejmuje:

- 1) ocenę czy zgłoszony projekt spełnia wymogi formalne określone w § 18;
- 2) ocenę czy zgłoszony projekt jest zgodny z prawem, zgodnie z § 19;
- 3) ocenę czy zgłoszony projekt spełnia kryteria wykonalności technicznej, zgodnie z § 20.

§ 18. Ocena formalna polega na weryfikacji spełnienia następujących kryteriów:

- 1) projekt jest złożony przez osobę uprawnioną do udziału w budżecie obywatelskim zgodnie z § 3;
- 2) projekt złożono w terminie;
- 3) projekt został podpisany przez Projektodawcę;
- 4) projektodawca podał wszystkie dane projektu określone w § 11;
- 5) tytuł projektu spełnia wymogi (czyli określa przedmiot i miejsce projektu);
- 6) dane osobowe występują tylko w miejscu do tego przeznaczonym (czyli tylko w polach „imię”, „nazwisko”, miejsce na podpis a w przypadku podpisu zaufanego, podpisu osobistego albo kwalifikowanego podpisu elektronicznego — podpis i wiza podpisu);
- 7) projekt został prawidłowo przypisany do odpowiedniej puli;
- 8) treść projektu jest neutralna technicznie (nie wymienia znaków handlowych / konkretnych produktów konkretnych firm);
- 9) projekt zawiera odniesienie do zasady uniwersalnego projektowania czyli albo projektodawca stwierdza spełnienie tych zasad albo określa uzasadnienie faktu niespełniania tych zasad;

- 10) treść projektu nie promuje zachowań / sformułowań nagannych społecznie;
- 11) treść projektu nie promuje ugrupowań politycznych ani komitetów wyborczych;
- 12) projekt ma być realizowany na terenie Miasta;
- 13) złożona z projektem lista podpisów osób popierających projekt jest prawidłowa (zawiera tytuł zgodny z formularzem projektu, imię i nazwisko projektodawcy oraz nie mniej niż wymagana liczba podpisów wraz z odpowiednimi danymi osób);
- 14) jeśli projekt usytuowany jest na terenie w trwałym zarządzie miejskiej jednostki organizacyjnej do formularza projektu dołączono zgodę kierownika jednostki (nie dotyczy sytuacji spełniającej łącznie dwa warunki: działanie na terenie w zarządzie zarządcy drogami publicznymi oraz działań związanych z ruchem drogowym i jego organizacją);
- 15) projekt zawiera opis zasad powszechnej i bezpłatnej dostępności efektów realizacji, w tym — w przypadku projektu dostępnego dla ograniczonej liczby użytkowników — opis zasad naboru użytkowników (dot. projektów typu warsztaty, impreza o ograniczonej liczbie osób itp.); za powszechnie i bezpłatnie dostępny uważa się projekt lokowany na terenie miejskiej jednostki organizacyjnej w zakresie utworzenia / modernizacji / remontu nieruchomości i / lub zakupu / utworzenia / modernizacji / remontu rzeczy ruchomej;
- 16) projekt obejmuje również rzeczową realizację oprócz zlecenia dokumentacji projektowej, przyszłościowej, koncepcji i / lub prac studialnych;
- 17) projekt jest samoistny to znaczy w wyniku realizacji mieszkańcy będą mieli możliwość korzystania z efektów bez konieczności realizacji dalszych prac (etapów).

§ 19. Ocena prawna polega na weryfikacji spełnienia następujących kryteriów:

- 1) projekt jest zgodny z przepisami prawa właściwymi dla merytorycznego zakresu projektu;
- 2) jeżeli projekt zakłada wydatki na nieruchomość, to ta nieruchomość jest własnością Miasta lub Skarbu państwa i pozostaje we władaniu Miasta Zabrze;
- 3) projekt dotyczy zadania / zadań własnych miasta na prawach powiatu;
- 4) projekt nie narusza praw osób trzecich, w szczególności prawa własności;
- 5) jeżeli projekt zakłada wydatki na nieruchomość, to ta nieruchomość nie może być w przygotowaniu do zbycia lub obciążenia powodującego brak możliwości realizacji projektu;
- 6) realizacja projektu jest zgodna z przyjętymi planami i strategiami, w tym z właściwym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i / lub z Planem Ogólnym.

§ 20. Ocena techniczna polega na weryfikacji spełnienia następujących kryteriów:

- 1) projekt jest wykonalny technicznie, czyli jego realizacja jest możliwa w założonym terminie biorąc pod uwagę możliwość przeprowadzenia właściwych procedur, w tym przygotowawczych, dostępność rzeczową i organizacyjną niezbędnych do wykonania zasobów i aktualną wiedzę, w tym zasady sztuki budowlanej jeśli projekt obejmuje roboty budowlane;
- 2) wykonanie projektu jest możliwe w trakcie trwania roku budżetowego, którego budżet obywatelski dotyczy;
- 3) projekt jest spójny, to znaczy jego elementy są powiązane miejscowo lub tworzą logiczną całość jednej inwestycji lub przedsięwzięcia na podstawie jednej dokumentacji technicznej — jeśli jest niezbędna do wykonania projektu (z zastrzeżeniem § 11 ust. 4);
- 4) w przypadku projektu dostępnego dla ograniczonej liczby użytkowników — projekt zawiera opis zasad naboru użytkowników (dot. projektów typu warsztaty, impreza o ograniczonej liczbie osób itp.), a zasady te można uznać za realne;
- 5) wydatki w ramach budżetu obywatelskiego oceniane są jako dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; za niespełniające tego kryterium uznaje się w szczególności:

- a) projekty polegające na utworzeniu nowego boiska (nie dotyczy nowych boisk w ramach istniejących kompleksów sportowych), placu zabaw, siłowni lub skateparku, jeśli odległość w linii prostej od już istniejącego tego samego typu publicznie dostępnego obiektu jest mniejsza niż 1 000 m,
 - b) projekty polegające na utworzeniu nowego wybiegu dla psów, jeśli odległość w linii prostej od już istniejącego publicznie dostępnego wybiegu jest mniejsza niż 2 000 m,
 - c) projekty polegające na utworzeniu nowej tężni solankowej, jeśli odległość w linii prostej od już istniejącej publicznie dostępnej tężni solankowej jest mniejsza niż 5 000 m,
 - d) elementy infrastruktury o charakterze głównie dekoracyjnym / ozdobnym wymagające stałego podłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub elektrycznej;
- 6) weryfikacja kosztu realizacji obejmująca wszystkie elementy niezbędne do wykonania projektu, w tym koszt wykonania dokumentacji projektowej (jeśli jest niezbędna do realizacji projektu), koszt usługi nadzoru inwestorskiego (jeśli uznany jest za niezbędny do realizacji projektu), zgód, pozwoleń i uzgodnień (jeśli są niezbędne dla realizacji projektu) oraz koszt utrzymania w roku realizacji pokazuje, że koszt ten mieści się w zakresie dopuszczalnym dla puli, do której został złożony;
- 7) weryfikacja kosztu utrzymania trwałości projektu przez trzy kolejne lata po roku, w którym projekt zrealizowano (jeśli występuje) pokazuje, że koszt ten nie przekracza 30% kosztu wykonania tego projektu;
- 8) ocena czy projekt stanowi optymalne rozwiązanie biorąc pod uwagę dostosowanie do zmian klimatycznych;
- 9) projekt spełnia zasady uniwersalnego projektowania albo określa uzasadnienie faktu niespełniania tych zasad.

§ 21. 1. W toku oceny Projektodawca może zostać poproszony o złożenie wyjaśnień, w szczególności w zakresie zapisów projektu lub wyceny poszczególnych elementów kosztów. Projektodawca jest zobowiązany pod rygorem niedopuszczenia projektu do głosowania do odpowiedzi w terminie 5 dni roboczych.

2. W toku oceny z inicjatywy oceniającego może nastąpić zmiana we wniosku, w szczególności w zakresie poszczególnych elementów kosztów (dodanie lub ujęcie elementu kosztu, zmiana wyceny elementu kosztu, zmiana łącznego kosztu projektu), optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w tym w zakresie spełnienia zasady uniwersalnego projektowania oraz dostosowania do zmian klimatycznych.

3. Z zastrzeżeniem ust. 4 w toku oceny nie jest dopuszczalna zmiana miejsca realizacji projektu.

4. Jeśli w toku oceny zostanie stwierdzony brak możliwości realizacji projektu w lokalizacji podstawowej, oceniana jest lokalizacja alternatywna, jeśli również zostanie stwierdzony brak możliwości realizacji projektu w lokalizacji alternatywnej (lub Projektodawca nie wskazał lokalizacji alternatywnej) wówczas projekt nie jest dopuszczany do głosowania.

5. W toku oceny nie są dopuszczalne zmiany projektu w stopniu istotnym.

6. O poczynionych w toku oceny zmianach w projekcie jest bez zbędnej zwłoki informowany Projektodawca.

§ 22. 1. Wynik wstępnej oceny może być pozytywny (projekt będzie przedmiotem głosowania) lub negatywny (projekt nie będzie dopuszczony do głosowania).

2. W przypadku oceny negatywnej podaje się do wiadomości publicznej uzasadnienie oceny.

§ 23. Wyniki wstępnej oceny publikowane są w sposób określony w § 7.

§ 24. 1. Od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania Projektodawcy służy odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się do Prezydenta Miasta Zabrze po opublikowaniu wyników wstępnej oceny, o której mowa w § 22.

3. Odwołanie wnosi się w sposób w jaki składa się wniosek lub drogą poczty elektronicznej (e-mail, jeśli mieszkani w projekcie wpisał adres poczty elektronicznej i korespondencja pochodzi z tego adresu).

4. Odwołanie wnosi się w terminie określonym w harmonogramie, o którym mowa w § 6 ust. 3.

5. Odwołanie pod rygorem pozostawienia bez rozpatrzenia zawiera tytuł projektu, uzasadnienie odnoszące się do uzasadnienia negatywnej oceny oraz podpis Projektodawcy.

6. W przypadku wnoszenia odwołania w drodze elektronicznej odwołanie musi być podpisane podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez Projektodawcę.

7. Prezydent rozpatruje odwołanie w terminie nie dłuższym niż termin określony w harmonogramie, o którym mowa w § 6 ust. 3.

8. Wynik rozpatrzenia odwołania jest ostateczny.

9. Informacja o fakcie złożenia odwołania i o wyniku jego rozpatrzenia powinna być podana do publicznej wiadomości.

§ 25. 1. Do daty ogłoszenia ostatecznej listy projektów kierowanych do głosowania Projektodawcy służy prawo do wycofania projektu.

2. Wniosek o wycofanie projektu wnosi się w sposób w jaki składa się wniosek lub drogą poczty elektronicznej (e-mail, jeśli mieszkaniec w projekcie wpisał adres poczty elektronicznej i korespondencja pochodzi z tego adresu).

3. Wniosek o wycofanie projektu musi być podpisany przez Projektodawcę, a w przypadku składania wniosku o wycofanie projektu w sposób elektroniczny, elektroniczny wniosek o wycofanie projektu musi być podpisany podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez Projektodawcę.

§ 26. Po rozpatrzeniu wszystkich odwołań publikuje się wyniki wstępnej oceny wraz z naniesionymi wynikami rozpatrzenia odwołań wniesionych w sposób określony w § 24 (lista projektów do głosowania).

Rozdział 7.

Zasady przeprowadzania głosowania, ustalania wyników i podawania ich do publicznej wiadomości

§ 27. 1. Celem głosowania jest stworzenie osobnych dla każdej puli (dla projektów przedstawionych do głosowania w kategoriach: całość gminy oraz dla poszczególnych jednostek pomocniczych, a także — jeśli została wydzielona — puli oświatowej) projektów z listy projektów do głosowania od najbardziej potrzebnych zdaniem głosujących mieszkańców czyli kolejno od projektu, który otrzymał najwięcej głosów aż do projektu, który otrzymał najmniej głosów.

2. Głosowanie jest jawne, z tym, że nie publikuje się informacji o głosach poszczególnych głosujących mieszkańców, a jedynie zbiorcze liczby głosów na poszczególne projekty.

3. Głosować można tylko osobiście.

4. Głosować można tylko raz.

5. Głosujący może oddać głos na nie więcej niż 1 projekt z puli obejmującej całość gminy, na nie więcej niż 1 projekt z puli obejmującej (dowolną, niekoniecznie tę w której głosujący zamieszkuje) jednostkę pomocniczą oraz na nie więcej niż 1 projekt z puli oświatowej (jeśli została wydzielona).

6. Głosowanie przeprowadza się w formie elektronicznej (jako forma podstawowa) za pomocą interaktywnego formularza dostępnego w sieci Internet z każdego miejsca poprzez standardowe przeglądarki stron www oraz w formie papierowej karty do głosowania.

7. Za nieważny uznaje się głos:

- 1) oddany przez osobę nieuprawnioną czyli niebędącą mieszkańcem ;
- 2) został oddany w innej formie lub z użyciem innego formularza elektronicznego lub papierowego niż określony;
- 3) oddany przez głosującego, który wziął udział w głosowaniu więcej niż jeden raz, wówczas wszystkie karty głosowania i głosy uważa się za nieważne;
- 4) formularz został wypełniony niewłaściwie, to znaczy nie zostały wypełnione wszystkie wymagane pola lub pola zostały wypełnione innymi danymi niż wymagane lub formularz został wypełniony w sposób nieczytelny;

5) oddany przed lub po terminie głosowania;

6) został oddany na więcej niż jeden projekt z puli ogólnomiejskiej i / lub jeden z puli dzielnicowej i / lub jeden z puli oświatowej (jeśli została wydzielona) tylko w zakresie puli, dla której zaznaczono więcej niż maksymalną liczbę projektów.

8. Na wynik głosowania składają się wyłącznie głosy ważne policzone dla każdego projektu poddanego głosowaniu.

§ 28. 1. Wynikiem głosowania są listy projektów mieszkańców dla każdej z pul (poziom ogólnomiejski oraz poziom poszczególnych jednostek pomocniczych — dzielnic, a także puli oświatowej – jeśli została wydzielona), które zostały wpisane na listę projektów do głosowania, uszeregowane według liczby głosów, poczynwszy od projektu o największej liczbie głosów z zaznaczonymi projektami rekomendowanymi do wykonania z finansowaniem z części wydatków budżetu miasta w ramach budżetu obywatelskiego.

2. W przypadku równej liczby głosów w ramach danej puli o kolejności decyduje losowanie. Losowanie przeprowadzają osoby wskazane przez Prezydenta w minimalnej liczbie 3, które z aktu losowania opracowują protokół.

3. Projekt mieszkańca, który nie uzyskał przynajmniej 50 głosów nie jest kierowany do realizacji, nawet jeśli rekomendowane przez mieszkańców w głosowaniu projekty mają łącznie mniejszą wartość niż wartość danej puli.

4. Z uwzględnieniem ust. 3 oraz ust. 5-7, za rekomendowane przez mieszkańców do wykonania (wyniki konsultacji) uznaje się projekty z poszczególnych pul kolejno od pierwszego w puli aż do wyczerpania środków dostępnych dla odpowiedniej puli biorąc pod uwagę wartość projektów wg szacunku Prezydenta (jeśli Prezydent zaproponował inną kwotę niż mieszkaniac w formularzu projektu, a mieszkaniac taką zamianę przy wstępnej ocenie zaakceptował) lub mieszkańca (jeśli Prezydent nie proponował zmiany szacunkowej wartości projektu).

5. W przypadku, gdy wartość kolejnego projektu dodana do poprzednich rekomendowanych przekroczy przewidzianą daną pulę środków dla listy projektów, wówczas do realizacji kierowany jest następny projekt w kolejności, którego wartość dodana do poprzednich zaakceptowanych projektów nie przekroczy środków danej puli. Zasadę tę stosuje się aż do wyczerpania danej puli.

6. Jeżeli realizacja dwóch lub większej liczby projektów nie jest możliwa ze względu na ich kolizję, do realizacji wskazywany jest ten, który uzyskał najwięcej głosów.

7. W przypadku braku odpowiedniej ilości projektów w danej puli lub nie rozdysponowania wszystkich środków w puli w sposób określony w poprzednim ustępie, sumuje się nierozdysponowane środki z wszystkich pul i przeznacza się na wskazanie do realizacji po jednym projekcie o najwyższej liczbie głosów dotychczas nie wskazanym do wykonania z jednostek pomocniczych kolejno o najwyższej frekwencji. W przypadku wskazania w sposób określony w poprzednim zdaniu projektów z wszystkich możliwych jednostek pomocniczych, wskazuje się po jednym kolejnym niewskazanym projekcie z jednostek pomocniczych uszeregowanych w sposób określony w poprzednim zdaniu. Przepisy ust. 3 i 6 stosuje się odpowiednio.

8. Jeśli wartość wskazanych do wykonania projektów w sposób określony w ust. 1 – 6 jest niższa niż minimalna wysokość budżetu obywatelskiego określona w art. 5a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, do wykonania wskazuje się po jednym projekcie z kolejnej lub kolejnych po wybranych na podstawie ust. 6 jednostek pomocniczych pod względem frekwencji aż do momentu, kiedy wybrane do wykonania projekty osiągną wartość nie mniejszą niż minimalna ustawowa wysokość budżetu obywatelskiego. W przypadku wskazania w sposób określony w par. 6 i poprzednim zdaniu projektów z wszystkich możliwych jednostek pomocniczych, wskazuje się po jednym kolejnym niewskazanym projekcie z jednostek pomocniczych uszeregowanych w sposób określony w poprzednim zdaniu. Przepisy ust. 3 i 6 stosuje się odpowiednio.

9. Projekty, które nie zostały rekomendowane do wykonania i nie uzyskały finansowania w sposób określony w poprzednich ustępach pozostawia się bez dalszego biegu, w szczególności nie „przenosi” się ich do procedury na rok kolejny.

10. Wyniki głosowania publikuje się w sposób określony w § 7.

Uzasadnienie

W miastach na prawach powiatu przeprowadzanie konsultacji w formie budżetu obywatelskiego jest na podstawie art. 5a ust. 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436).

W Zabrze przeprowadzono do chwili przedłożenia niniejszego projektu niniejszej uchwały dwanaście edycji budżetu obywatelskiego. Doświadczenie w procedowaniu projektów składanych przez mieszkańców Zabrze, wnioski Komisji doraźnej ds. opracowania zmian zasad i trybu zabrzańskiego budżetu obywatelskiego, rozstrzygnięcia nadzoru prawnego Wojewody Śląskiego są podstawą do opracowania przedkładanej uchwały.